

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**



**Факультет педагогічний
Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної
освіти**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

НАСТУПНІСТЬ ЗДО І ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Освітня програма «Дошкільна освіта»
Спеціальність 012 Дошкільна освіта
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від 28.08.2023 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Наступність ЗДО і початкової школи
Викладач (і)	Марчій-Дмитраш Тамара Михайлівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти
Контактний телефон викладача	0977635767
E-mail викладача	tamara.marchii@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Очні консультації - згідно розкладу консультацій; онлайн (viber, e-mail).

2. Анотація до навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Наступність ЗДО і початкової школи» є теоретичні та методичні засади забезпечення наступності між закладом дошкільної освіти і початковою школою в системі неперервної освіти, особливості формування готовності дітей до навчання в школі та їх адаптації до нових освітніх умов, а також зміст, форми й методи реалізації принципу наступності в освітньому процесі.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти навичок і вмінь використання засобів, форм та методів задля забезпечення реалізації принципу наступності в системі закладів дошкільної і початкової освіти.

Основними цілями вивчення дисципліни є:

- ознайомити майбутніх педагогів зі специфікою реалізації принципу наступності в освітній роботі закладів дошкільної і початкової освіти для подальшого використання у навчанні і вихованні дітей дошкільного віку і молодших школярів;
- закріпити знання майбутніх педагогів з проблем реалізації принципу наступності в закладах дошкільної і початкової освіти, отримані на лекціях та у процесі самостійної роботи.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності (КЗ):

- КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- КЗ-5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.
- КЗ-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Фахові компетентності спеціальності:

КС-3. Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку.

КС-15. Здатність до індивідуального і диференційованого розвитку дітей раннього і дошкільного віку з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей.

КС-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.

КС-19. Здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами.

КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

Програмні результати навчання:

ПР-02 Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.

ПР-05 Здійснювати взаємодію в роботі закладу дошкільної освіти, сім'ї та школи. Залучати батьків до організації освітнього процесу з дітьми раннього і дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти.

ПР-06 Встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами.

ПР-12 Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.

ПР-20 Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
лекції		12/4	
семінарські заняття / практичні / лабораторні		18/6	
самостійна робота		60/80	
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибіркового
8	012 Дошкільна освіта	четвертий	вибіркового
Тематика навчальної дисципліни			

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб
Тема 1. Наступність і спадкоємність дошкільної і початкової ланок у системі неперервної освіти.	2/2	-/-	6/8
Тема 2. Психофізіологічні особливості розвитку дітей старшого дошкільного та молодшого шкільного віку.	-/-	2/-	6/8
Тема 3. Готовність дитини до навчання в школі.	2/2	2/-	6/8
Тема 4. Адаптація дошкільників до навчання в школі.	2/-	2/2	6/8
Тема 5. Вплив дидактичних ігор на підготовку дітей до навчання в школі.	-/-	2/-	6/8
Тема 6. Наступність у математичній підготовці дітей старшого дошкільного і молодшого шкільного віку.	2/-	2/2	6/8
Тема 7. Наступність і перспективність у навчанні дітей рідної мови.	2/-	2/2	6/8
Тема 8. Наступність в організації образотворчої діяльності в ЗДО і НУШ.	2/-	2/-	6/8
Тема 9. Наступність в ознайомленні дітей з природою.	-/-	2/-	6/8
Тема 10. Нормативно-правове забезпечення організації освітнього процесу в ЗДО і НУШ.	-/-	2/-	6/8
ЗАГ.:	12/4	18/6	60/80

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>З урахуванням Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти в університеті https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf</p> <p>Вид контролю: залік.</p> <p>Підсумкова оцінка: за роботу на практичних заняттях – 90 балів; С/р – 10 балів. Разом – 100 балів.</p>
Вимоги до письмових робіт	<p>Проводяться у тестовому режимі в системі дистанційного навчання університету https://d-learn.pnu.edu.ua. Оцінюються за 100-бальною шкалою.</p>
Семінарські заняття	<p>Семінарські та практичні заняття проводиться з метою формування у студентів умінь і навичок з курсу, комунікації відповідно до сформульованих завдань,</p>

	складання презентацій та творчих завдань. Попередня підготовка до розгляду питань, активна участь під час обговорення, обов'язкове виконання усіх завдань, в т.ч. завдань самостійної роботи.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань, пройдене тестування, створення власного контенту за допомогою застосунків
Підсумковий контроль	Форма контролю – залік Форма здачі – за поточними оцінками

7. Політика навчальної дисципліни

1. Письмові роботи виконуються відповідно до тематики лекцій, зазначених у силабусі.
2. Академічна доброчесність. Викладання навчальної дисципліни та взаємодія із здобувачем освіти ґрунтуються на основі положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів освіти та науково-педагогічних працівників: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за посиланням <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>
3. Відвідування занять. Пропуски практичних занять відпрацьовуються. Здобувач вищої зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.). Порядок та організація контролю знань здобувачів вищої освіти визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» введеного в дію наказом ректора № 447 від 24 липня 2015 р.; із внесеними змінами наказом ректора № 309 від 19 травня 2023 р.). <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/organizatsiaosvitnjogo-protsesu.pdf> та «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.) <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf>
4. Неформальна освіта. Результати неформальної освіти зараховується згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

1. Базовий компонент дошкільної освіти (Державний стандарт дошкільної освіти). Режим доступу: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20B_azovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf
2. Білан О. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля» / за заг. ред. О. Низьковської. Тернопіль : Мандрівець, 2017. 256 с.
3. Дитина: освітня програма для дітей від двох до семи років / автор. колектив; наук. керівник В. Огнев'юк. К., 2016. 304 с.
4. Калмикова Л. Перспективність і наступність в навчанні мови й розвитку мовлення дітей дошкільного і молодшого шкільного віку: психолінгвістичний і лінгвометодичний аспекти. К. : Слово, 2017. 425 с.
5. Марчій-Дмитраш Т. Історико-педагогічні засади підготовки дітей дошкільного віку до навчання в школі // Доступність і неперервність освіти впродовж життя: зарубіжний досвід та національна практика: збірник тез доповідей науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю (Івано-Франківськ, 17 травня 2022 р.). Івано-Франківськ, 2022. 313 с. С. 50-54.
6. Марчій-Дмитраш Т. Сучасний стан реалізації принципу наступності у підготовці дітей до навчання в школі. *Науковий журнал: Освітній простір України*. Івано-Франківськ, 2019. Випуск 17. С. 147-153.
7. Марчій-Дмитраш Т. Шляхи реалізації принципу наступності в екологічному вихованні дітей в сучасних закладах дошкільної освіти і початкових школах. *Науковий журнал: Освітній простір України*. Івано-Франківськ, 2018. Випуск 12. 222 с. С. 191–197.
8. Якименко С. Інтегрована особистісно-орієнтована технологія - продуктивна технологія наступності дошкільної та початкової освіти: навч.-метод. посібник. К. : Слово, 2016. 302 с.

Викладач:

кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри теорії та
методики дошкільної і
спеціальної освіти



Тамара МАРЧІЙ-ДМИТРАШ